

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D., a soudců Mgr. Václava Trajera a Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse ve věci

žalobce: **Ing. R. L.**, narozený „X“,
bytem „X“,
zastoupený JUDr. Stanislavem Lžičarem, daňovým poradcem,
sídlem Holečkova 103/31, 150 00 Praha 5,

proti
žalovanému: **Finanční úřad pro Ústecký kraj**,
sídlem Velká Hradební 39/61, 400 21 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 10. 2016, č. j. 2121335/16/2507-80541-506430,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí (exekučního příkazu) Finančního úřadu pro Ústecký kraj ze

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

dne

4. 10. 2016, č. j. 2121335/16/2507-80541-506430, jímž žalovaný podle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. b) a § 190 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), s použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“), nařídil daňovou exekuci příkazáním pohledávky z účtu a přikázal poddlužníkovi žalobce Československé obchodní bance, a. s., aby nijak nenakládal s prostředky na účtech žalobce č. 169731650/0300 a č. 175786607/0300. Exekuce byla nařízena k vymožení nedoplatku 967 117 Kč, úroku z prodlení ke dni 30. 9. 2016 ve výši 240 200 Kč a exekučních nákladů 24 146 Kč, celkem 1 231 463 Kč, a dále úroku z prodlení od 1. 10. 2016, a to na základě vykonatelného výkazu nedoplatků sestaveného ke dni 30. 9. 2016, č. j. 2121240/2507-80541-506430.

Žaloba

2. V žalobě žalobce namítal, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí jako projev libovůle v rozporu se základní zásadou daňového řízení. Podle žalobce posoudil žalovaný důvody a okolnosti vedoucí k vydání exekučního příkazu po právní stránce nesprávně. Žalobce podotkl, že nepochybně vykázaný nedoplatek na dani z příjmů fyzických osob uvedený pod položkami č. 1 a 2 napadeného rozhodnutí, a připomněl, že při nedostatku finančních prostředků požádal o povolení posečkání ve formě splátek, avšak žalovaný tuto žádost zamítl. Žalobce i přes zamítnutí žádosti svůj nedoplatek na dani postupně splácí. Podle žalobce z uvedeného plyne závěr, že žalovaný v rozporu se zásadou přiměřenosti zahájil exekuci poté, kdy nepovolil splácení nedoplatku, který je však splácen a postupně umořován. Žalobce namítal, že zahájení exekuce je v tomto smyslu jakýmsi trestem s cílem co nejvíc žalobce poškodit a zvýšit jeho náklady o náklady spojené s exekucí, a to vše v situaci, kdy vůbec není reálné dosáhnout dřívějšího zaplacení dlužné daně tím, že se povede exekuce na účty, kde nejsou peníze. Tento stav žalovaný podle žalobce zná z dotazů u poskytovatele platebních služeb.
3. Sám žalovaný v situaci, kdy nepovolí splátky dlužné daně (tj. zákonem předvídaný způsob úhrady nedoplatku), kterou dlužník splácí, se podle žalobce svým postupem vylučuje z možnosti nařídít exekuci v jakékoli podobě. Tento závěr žalobce odůvodnil zásadou přiměřenosti, podle které správce daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Podle žalobce je v tomto smyslu dostatečným prostředkem žalovaným nepovolený institut posečkání s platbou ve formě splátek, které žalobce stejně realizuje, a nikoli nařízená exekuce. Zopakoval, že exekuce neslouží k zaplacení daně, ale jen jako trest, jako projev moci a libovůle bez možnosti dosáhnout cíle správy daní, tj. zaplacení nedoplatku. Žalovaný podle žalobce ignoruje zákonem předpokládané mírnější prostředky vedoucí k zaplacení daně a vede exekuci jen proto, že může nebo chce. Žalobce konstatoval, že takový postup daňové procesní právo nepředpokládá ani nedovoluje. To podle něj platí o to více v situaci, kdy žalobce již v minulosti měl povolené splátky a dlužnou daň řádně splatil.
4. Žalobce zdůraznil, že žalovaný nemá při aplikaci zásady přiměřenosti na výběr, kterou formu spojenou s dosažením cíle zvolí. Pokud je podle § 1 odst. 2 daňového řádu cílem daňového řízení mimo jiné zaplacení daně, je podle žalobce prostředkem jak posečkání, tak exekuce. Při posouzení míry zátěže na straně žalobce je zřejmé, že posečkání a forma Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

splátek je mírnější a vede k cíli, na rozdíl od exekuce, která je značně nákladnější a rychlejší zaplacení daně stejně nezajistí. Sám žalovaný mírnější formu zátěže žalobce odmítl, pak ovšem podle žalobce nemůže vést exekuci. K tomu žalobce poukázal na rozdíl mezi soukromým a veřejným právem, kdy soukromé právo není při vymáhání dluhu omezeno zásadou přiměřenosti. Veřejné právo v § 156 daňového řádu výslovně předpokládá stav, kdy bude existovat daňový nedoplatek z důvodu nedostatku finančních prostředků, a při respektování zásady přiměřenosti je žalovaný podle žalobce tímto vázán a volba prostředků k vymáhání dluhu má stanovenou poslušnost. Žalobce o tuto poslušnost žádal, snažil se svou situaci řešit, a pokud žalovaný jeho žádosti nevyhověl, nemůže k vymožení nedoplatku upřednostnit exekuci jako tvrdší a dražší postup.

5. Podle žalobce je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť v něm žalovaný neuvedl zákonem předpokládané okolnosti posuzované věci. Žalobce poukázal na to, že odůvodnění je podle § 102 odst. 2 daňového řádu zákonnou náležitostí rozhodnutí a má zákonem vymezený rozsah. Podle žalobce proto žalovaný nemůže pouze konstatovat konečný stav, že žalobce neuhradil ke dni 30. 9. 2016 vykonatelné nedoplatky, aniž by uvedl to, co je pro posouzení věci podstatné, tj. že žalobce dlužný nedoplatek dlouhodobě splácí a že to byl žalovaný, kdo odmítl jinou zákonem předvídanou formu úhrady – úhradu ve splátkách. Žalobce dodal, že žalovaný vědomě požaduje splnit něco, co nelze splnit jednorázově, a odmítá plnění postupně, byť zákon takový stav zná a v oblasti placení daní i předpokládá. Takový skutkový stav ovšem žalovaný ve svém rozhodnutí nezmínil, byť je zadokumentován ve správním spisu. Žalobce uzavřel, že žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl jen to, co se mu hodilo, a nikoli to, co zákon vyžaduje a předpokládá.

Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí pro nedůvodnost. Popsal jednotlivé výkazy nedoplatků a svůj postup v řízení. Připomněl, že podle § 1 odst. 2 daňového řádu je správa daní postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daní a zabezpečení jejich úhrady. Žalovaný zjistil, že žalobce nedisponuje žádným jiným dostupným exekvovatelným majetkem než účty u poskytovatele bankovních služeb, a proto se vydáním exekučního příkazu snažil dosáhnout cíle správy daní (zabezpečit úhradu vykonatelného nedoplatku, který sám žalobce uznává). Žalovaný měl ze své úřední činnosti (z daňových přiznání žalobce k DPH za 1. a 2. čtvrtletí 2016) informace o tom, že žalobce v tomto období přijal v rámci své obchodní činnosti plnění ve výši 3 488 779 Kč, a proto důvodně předpokládal, že vhodným a přiměřeným způsobem vymáhání nedoplatku je exekuce finančních prostředků na žalobcových účtech, kde se měly kumulovat prostředky z plnění poskytovaných žalobci na základě jeho obchodní činnosti.
7. Odůvodnění exekučního příkazu označil žalovaný za dostatečné a dodal, že jediným zákonným důvodem pro vydání exekučního příkazu byla existence neuhrazených vykonatelných daňových nedoplatků, které velmi podrobně specifikoval ve výroku exekučního příkazu. Konstatoval, že postupoval zcela v souladu se zákonnými předpisy, neboť byly naplněny všechny zákonné předpoklady pro vydání exekučního příkazu. Žalobce měl před vydáním napadeného exekučního příkazu podle žalovaného dostatek času i prostředků k úhradě svého dluhu v plné výši. K namítané žádosti o posečkání žalovaný poznamenal, že mu žalobce neposkytl žádné záruky ani důkazní prostředky o existenci finančních zdrojů, ze kterých jsou či budou Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

dobrovolné

splátky

v budoucnu hrazeny, a proto žalovaný postupoval v souladu s § 5 odst. 3 daňového řádu a při vyžadování plnění žalobcových platebních povinností zvolil jen takové prostředky, které mu ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní, tedy zabezpečení jejich úhrady. Žalobní námitky označil žalovaný za irelevantní, neboť pravomocně ukončené řízení o povolení posečkání daně nelze považovat za důvod, který by bránil vydání exekučního příkazu.

8. Podle žalovaného neobstojí ani námitka nepřezkoumatelnosti, neboť v exekučním řízení jsou podle § 178 daňového řádu striktně dány podmínky pro vydání exekučního příkazu. Tyto podmínky žalovaný dodržel, o čemž svědčí ve výroku exekučního příkazu uvedené náležitosti.

V jeho odůvodnění pak žalovaný konstatoval stav, který jej opravňoval k vydání exekučního příkazu, přičemž podle svého přesvědčení nebyl povinen se opětovně zabývat zdůvodňováním nepovolených splátek, když tyto důvody byly předmětem jiného pravomocně ukončeného řízení.

Posouzení věci soudem

9. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalobce ani žalovaný nesdělili soudu do dvou týdnů od doručení výzvy svůj nesouhlas s takovýmto projednáním, ačkoli byli ve výzvě výslovně poučeni, že nevyjádří-li se v dané lhůtě, má se za to, že souhlas s rozhodnutím bez jednání byl udělen.
10. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, včetně prekluze daňové povinnosti, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
11. Na tomto místě soud předesílá, že po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
12. Před vypořádáním jednotlivých žalobních bodů považuje soud za potřebné připomenout, že předmětem soudního přezkumu je rozhodnutí žalovaného – exekuční příkaz ze dne 4. 10. 2016, nikoli pravomocné rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 4. 2016 o zamítnutí žalobcovy žádosti o posečkání daně. Soud proto není oprávněn zkoumat, zda byly splněny podmínky pro posečkání daně, či nikoli, a při svém rozhodování musí vycházet z existence a presumpce správnosti zmíněného rozhodnutí.
13. Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, kterou žalobce spatřoval v tom, že v něm žalovaný neuvedl zákonem

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

předpokládané okolnosti posuzované věci. Této námitce soud nepřisvědčil. Žalobce by si měl především uvědomit, že v odůvodnění musí být uvedeny důvody výroků rozhodnutí a informace o tom, jak bylo naloženo s návrhy a námitkami uplatněnými příjemcem rozhodnutí (srov. § 102 odst. 3 daňového řádu). Vzhledem k tomu, že podle § 178 odst. 1 daňového řádu se exekuční řízení vedené z moci úřední, jako tomu bylo v projednávané věci, zahajuje vydáním exekučního příkazu, je prakticky vyloučena existence návrhů či námitek, které by musel správce daně vypořádat v odůvodnění exekučního příkazu. Jedinou náležitostí jeho odůvodnění tak zůstává uvedení důvodů výroků rozhodnutí, tj. zdůvodnění toho, že byly splněny zákonné předpoklady pro vydání exekučního příkazu, konkrétně že existuje vykonatelný nedoplatek podložený exekučním titulem. Jiné podmínky pro vydání exekučního příkazu stanoveny nejsou (srov. § 175 odst. 1 a § 177 odst. 1 daňového řádu ve spojení s § 251 odst. 1 o. s. ř.). S přihlédnutím k těmto specifickým exekučního příkazu považuje soud odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádějící, že žalobce neuhradil ke dni 30. 9. 2016 ve výroku uvedené vykonatelné nedoplatky v zákonné lhůtě, za dostatečné a napadené rozhodnutí za přezkoumatelné.

14. Podle názoru soudu nebylo povinností žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvádět, že žalobce neúspěšně žádal o posečkání daně formou splátek a že i přesto dobrovolně splácí, neboť tyto skutečnosti jsou z hlediska daňové exekuce zcela irelevantní. Podstatné je výhradně to, že žalovaný pravomocným rozhodnutím ze dne 4. 4. 2016 žádost o posečkání daně zamítl a že byly naplněny zákonem stanovené předpoklady pro vydání exekučního příkazu, což ostatně žalobce ani nezpochybňoval, když v žalobě výslovně potvrdil existenci vykonatelných daňových nedoplatků.
15. Žalobce se mylí, pokud se domnívá, že žalovaný nebyl oprávněn exekuční příkaz vydat v situaci, kdy nepovolil splátky dlužné daně (tj. zákonem předvídaný způsob úhrady nedoplatku), kterou dlužník splácí, a že postupoval v rozporu se zásadou přiměřenosti. Žalobce by měl mít na paměti, že podle § 1 odst. 2 daňového řádu je cílem správy daní mimo jiné zabezpečení úhrady daní, přičemž obecně platným pravidlem je to, že daň – podobně jako jakýkoli jiný závazek – by měla být zaplacená do splatnosti, a to v plné výši. Existuje-li tedy vykonatelný daňový nedoplatek, u kterého nebylo povoleno posečkání, je správce daně oprávněn vést exekuci za účelem jeho vymožení. Žádný právní předpis mu přitom neukládá, že by se musel spokojit s tím, že daňový dlužník svůj nedoplatek postupně dobrovolně splácí. Takový postup by navíc byl v rozporu s § 1 odst. 2 daňového řádu, neboť daňový dlužník může své dobrovolné splácení kdykoli ukončit a nenařízení exekuce by v takovém případě mohlo znamenat, že se dosažení cíle správy daní v podobě zabezpečení jejich úhrady přinejmenším zkomplikuje. Zdejší soud ostatně setrvale judikuje, že jakékoli splácení vykonatelného nedoplatku v situaci, kdy nebylo povoleno posečkání daně, je z hlediska daňové exekuce irelevantní (srov. např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 1. 2018, č. j. 15 Af 28/2015-33, nebo ze dne 23. 1. 2018, č. j. 15 Af 58/2015-44, dostupné na www.nssoud.cz).
16. K namítanému porušení zásady přiměřenosti soud podotýká, že ji žalobce vykládá příliš široce. Podle § 5 odst. 3 daňového řádu musí správce daně používat při vyžadování plnění povinností daňových subjektů jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují a ještě umožňují dosáhnout cíle správy daní. Jak již bylo vysvětleno, cílem správy daní je mimo jiné zabezpečení úhrady daní. Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

v plné výši, což ovšem postupné dobrovolné splácení nedoplatku rozhodně nezajišťuje, neboť může kdykoli skončit, případně se vlivem nízkých splátek prodloužit na neúměrně dlouhou dobu. Soud proto konstatuje, že žalobcem namítané postupné dobrovolné splácení v situaci, kdy byla jeho žádost o posečkání zamítnuta, není souměřitelné s nařízením exekuce, jehož cílem je dosažení (v ideálním případě okamžité) úplné úhrady nedoplatku. K tomu soud dodává, že žalovaný – podle vyjádření k žalobě – přistoupil k nařízení exekuce příkázáním

pohledávky

z účtu, neboť předpokládal, že se na tomto účtu nacházejí finanční prostředky v potřebné výši, což odvodil z daňových přiznání žalobce k DPH za 1. a 2. čtvrtletí 2016. Tuto úvahu považuje soud za logickou a dokládající, že postup žalovaného nebyl ani trestem, ani projevem moci či libovůle.

17. Žalobcem tvrzená skutečnost, že žalovaný z dotazů u poskytovatele platebních služeb věděl, že povede exekuci na účty, kde nejsou peníze, nemá oporu ve správním spisu, kde takové dotazy, natožpak odpovědi na ně, nejsou založeny. Uvedená skutečnost navíc není pro projednávanou věc relevantní, neboť žalobce zjevně pokračoval ve své podnikatelské činnosti a exekuce se pochopitelně vztahuje i na finanční prostředky, které na účty přijdou po jejím nařízení. Žalobcovo tvrzení, že není reálné dosažení dřívějšího zaplacení dlužné daně vedením této exekuce a že exekuce rychlejší zaplacení dlužné daně stejně nezajistí, považuje soud za pouhou spekulaci, která navíc opět nemá žádný vliv na oprávnění žalovaného exekuci nařídit.
18. Také argumentaci žalobce o rozdílech mezi soukromým a veřejným právem považuje soud za irelevantní. Žalobce má sice pravdu v tom, že jednou z podmínek posečkání daně podle § 156 daňového řádu je existence daňového nedoplatku z důvodu nedostatku finančních prostředků, nicméně – jak již soud uvedl výše – předmětem tohoto řízení není rozhodnutí o zamítnutí posečkání daně. Žalobce by měl mít na paměti, že pokud byla jeho žádost o posečkání daně formou splátek pravomocně zamítnuta, což ostatně ani nerozporuje, nemůže se úspěšně dovolávat toho, že dobrovolné splácení nedoplatku (závislé výhradně na jeho vůli) má přednost před exekucí.
19. S ohledem na výše uvedené soud uzavírá, že žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů vyhodnotil jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty

na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 22. srpna 2018

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.